

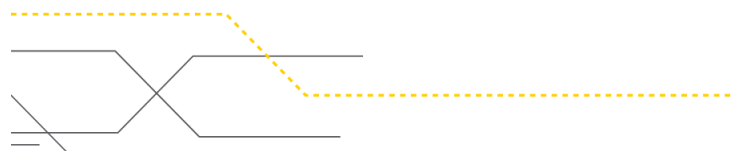
Risikovurdering, utg 1, 18.12.2020

Prosjekt: VVA og ferdigstilling tunnel Husafjell

Nr.	Farlig forhold	Beskrivelse av forholdet	Risikoreducerende tiltak	Dokumentasjon/ Ansvar
0	Arbeid og forhold på byggeplass som kan utsette personell for smitte av virus. Coronasmitte	<ul style="list-style-type: none"> - Fare for å bli smittet eller utsette andre personer for smitte av Coronavirus 	<p>SPESIFIKT BYGGHERREKRAV VS HYGIENE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedbedrift må sørge for tilgang til såpe og vann på byggeplass - Hovedbedrift må sørge for at der er toalett på byggeplass/ evt avklares med hver entreprenør hvordan toalettbehov dekkes <p>INFORMASJON/ KRAV FRA MYNDIGHET KNYTTET TIL CORONAUTBRUDD:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Holde seg løpende orientert om nye løpende tiltak og krav fra myndigheter - Til enhver tid minimum etterfølge krav fra myndigheter <p>ARBEIDSMILJØLOVEN OG FORSKRIFT OM UTFØRELSE AV ARBEID:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle entreprenører skal for enhver aktivitet vurdere om det kan være fare for at arbeidstaker utsettes for biologiske faktorer, herunder coronavirus. - Ha oppslag i alle brakker / garderober for hvor mange personer som kan være inne samtidig 	<p>Implementere informasjon utsendt av myndighet i internkontrollrutiner</p> <p>Kartlegge og vurdere mulig smittefare og iverksette tiltak</p> <p><u>Tiltak gjøres kjent for utførende og sendes byggherre v/ KU, inkl oppslag om gjeldende regelverk på byggeplass</u></p> <p>Ansvar: Hovedbedrift ansvar for oppslag på byggeplass om regelverk og rutiner som gjelder der.</p> <p>Alle enkeltentreprenører som har egne brakker har ansvar for oppslag og renhold mm i egne brakker</p> <p>Alle entreprenører har ansvar for å vurdere fare og iverksette tiltak for å hindre smitte for egne arbeidstakere eller for å hindre at hans arbeidstakere smitter andre</p>

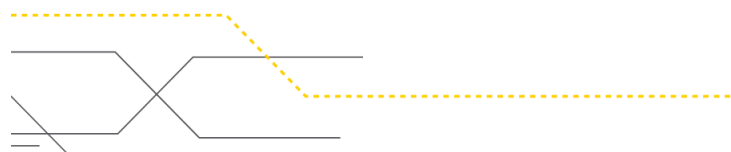
Nr.	Farlig forhold	Beskrivelse av forholdet	Risikoreduserende tiltak	Dokumentasjon/ Ansvar
1	<p>Prosjektet ligger nær boligområde/skoleområde.</p> <p>Adkomst til boliger Skolevei Påvirkning av omgivelser</p> <p>Støv-belastning</p> <p>Støy-belastning</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Publikum / spesielt barn ved anlegget kan bli påkjørt/ skadet Spesielt knyttet til adkomst boliger og stil skolevei - Støy under utførelsesfasen – spesielt ved boring, sprenging og pigging i fjell - Støv ved lasting / lossing av grus og stein - Støv på omkringliggende veger fra skitne lastebiler 	<ul style="list-style-type: none"> - Planlagt løst med bruk av gjerde / skilting / informasjonsskriv. Sikre veier, gang- og sykkeltraseer forbi anleggsområdet. Sikre byggegroper, stillaser mm. - Etablere gode trafikkrutiner for inn-/ utkjøring mellom anleggsområde og off veg - Gjeldende regelverk vedrørende arbeidstidsordninger skal følges. - I tørre perioder kontrolleres støvproblematikk ved vanning. - Veger må jevnlig rengjøres 	<p>Gjennomgås fortløpende på vernerunde / BM</p> <p>Ansvar: Grunnentreprenør</p>
2	<p>Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering av støv, gass,</p> <p>Dårlig luft inne i tunnel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Luftkvalitet – fare for å få i seg giftige sprenggasser eller gasser fra maskiner og utstyr 	<ul style="list-style-type: none"> - Tunnel er naturlig ventilert gjennom åpninger i begge ender. - Entreprenør må sørge for tilstrekkelig utlufting etter sprenging og før videre boring - Ha gode rutiner for å vurdere og dokumentere luftkvalitet og ha tilgjengelig tilstrekkelig vifter/ utstyr til å kvitte seg med farlige gasser/ dårlig luft som følge av utstyr eller arbeidsmetoder/ utførelse - Dersom det benyttes utstyr som avgir farlige gasser må nødvendig beskyttelse/ maske for friskluft benyttes. 	<p>Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM</p> <p>Ansvar: Hovedbedrift/ hver enkelt som benytter metoder/ utstyr som avgir gasser</p>

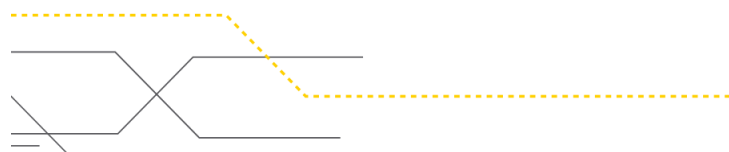
Nr.	Farlig forhold	Beskrivelse av forholdet	Risikoreduserende tiltak	Dokumentasjon/ Ansvar
3	Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering av vibrasjoner Rystelser	<ul style="list-style-type: none"> - skade på personell som følge av nedfall av betong inni tunnel - Rystelser fra sprengning som fører til skader på publikum 	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere nødvendige rystelsesmålere og rutiner for oppfølging av disse: - Anbefalt rystelsesgrense for boliger i nærheten, er ved sprengningsarbeider, 20 og 45 mm/s. - Rystelsesgrense for portalen kan settes til 70 mm/s. 	<p>Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM</p> <p>Ansvar: Hovedbedrift/ sprengningsentreprenør</p>
4	Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering av støy	<ul style="list-style-type: none"> - Møt naboer - Skade på personell ved støyende arbeider 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidstidsreglement overholdes. T-1442 skal legges til grunn – 07-19 -ikke oppstart før kl 07:00- og ved arbeid etter 19 gjelder redusert støygrense. - Støynivå skal kunne dokumenteres/ sannsynliggjøres - søknadsplikt ved nattarbeid. - Personell må benytte hørselsvern 	<p>Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM</p> <p>Ansvar: Hovedbedrift/ alle som utfører støyende arbeider</p>
5	Boring og sprengning Av grøft + Sålerensk	<ul style="list-style-type: none"> - Støv og støy ved boring til ulempe for personell Og til fare/ ulempe for omgivelser ved sprengning i dagen. - Rystelser og fare for steinsprut. - Transport og lagring av sprengstoff. - Udetonerte forsagere som kan gå av - Påboring av udetonert sprengstoff 	<ul style="list-style-type: none"> - All sprengning skal skje med dekning / posting, varsling, bruk av verneutstyr, rystelsesmålinger. - Trafikk avvikles iht. godkjent plan. - Transport og lagring skal skje iht. regelverk. - Regelverk for arbeidstid i forhold til støy må overholdes. - Etablere gode varslingsrutiner før sprengning. - Rutiner for kontroll av at alle forsagere har gått av ved sprengning. - Rutiner/ forberedt på og sikret for muligheten til å påtreffe udetonert sprengstoff. 	<p>Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM</p> <p>Ansvar: Hovedbedrift/ dem som borer og sprenger</p>
6	For lite lys på byggeplass – spesielt aktuelt inne i tunnel	<ul style="list-style-type: none"> - Fare for personskader fordi man ikke har godt nok arbeidslys eller for mørkt til å ferdes sikkert 	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere nok arbeidslys til sikker ferdsel og sikkert arbeid 	<p>Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM</p> <p>Ansvar Hovedbedrift/ alle som jobber inne i tunnel/ mørke områder</p>

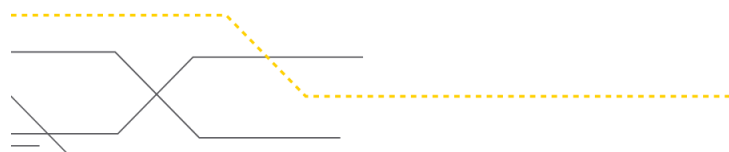
Nr.	Farlig forhold	Beskrivelse av forholdet	Risikoreduserende tiltak	Dokumentasjon/ Ansvar
7	Arbeid som innebærer brann og eksplosjonsfare	<ul style="list-style-type: none"> - Eksplosjon som følge av påtruffet evt udetonert sprengstoff - 	<ul style="list-style-type: none"> - Det er ikke rapportert om forsagere under tunneldriften, men entreprenøren må likevel under sålerensk være forberedt på og sikret for muligheten til å påtreffe udetonert sprengstoff. Det samme gjelder evt påtreff av udetonert sprengstoff fra sprenging av egen grøft. - Entreprenøren må gjennomføre SJA for og etablere/ fremlegge rutiner i egen risikovurdering 	Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM Ansvar: Alle som utfører arbeid i grunnen.
8	Arbeid i høyden/ stillas	<ul style="list-style-type: none"> - Fallfare ved arbeid i høyden inne i tunnel - Ved benyttelse av stillas kan dette velte, personell kan falle ned fra dette hvis det ikke er stabilt og forsvarlig sikret 	<ul style="list-style-type: none"> - Stillas skal primært benyttes ved arbeid i høyden og det skal festes/ sikres, evt. endres iht. gjeldende regelverk. - Sikre fundament og stabil oppstilling for stillas. Bruke fallsele/ annen sikring inntil stillas er sikret - Sikre området under arbeidene. - Monteres av sertifisert personell. - Bruke lift der stillas ikke er hensiktsmessig – stabil oppstilling, fallsele, senkes ved forflytning - 	Vurderes og dokumenteres fortløpende Ansvar: Alle som utfører arbeid i høyden
9	Lift	<ul style="list-style-type: none"> - Fare for velt og klemskader. - Fare for å falle utav korg på lift 	<ul style="list-style-type: none"> - Lift skal være sertifisert fra leverandøren. - Dokumentert opplæring av personell som benytter liften - Sikre/sperr av arbeidsområdet. - Stabil oppstillingsplass for lift - Bruk av personlig verneutstyr/egnet fallsele i kurv 	Vurderes og dokumenteres fortløpende Ansvar: Alle som benytter lift
10	Arbeider med heising/ løfting	<ul style="list-style-type: none"> - Fall fra heiselast – klemfare - Manglende kompetanse om riktig heiseutstyr - Feil bruk av heiseutstyr - Heiseutstyr (stroppe eller fastmonterte kjettinger f.eks) som er skadet og ryker 	<ul style="list-style-type: none"> - Planlagt løst ved kontroll av at alt løfteutstyr har nødvendig sertifisering, og at utstyr som evt ikke krever sertifisering blir dokumentert sjekket - Ha rutiner og dokumentere kontroll av kvalitet på stropper, kjettinger og annet løfteutstyr - Opplæring i bruk og kvalitetssjekk av løfteredskap - Etablering av sikkerhetssoner under kran/ kranbil - Sjekke stabilitet under fundament for kran/ bil. - Kontrollsystemer som eliminerer fare for klemskader. 	Vurderes og dokumenteres fortløpende Ansvar: Alle som heiser/ alle som mottar last må påse at kompetanse av de som heiser er etablert

Nr.	Farlig forhold	Beskrivelse av forholdet	Risikoreduserende tiltak	Dokumentasjon/ Ansvar
11	Montering av / demontering av tunge/ prefabrikerte elementer Kantstein	<ul style="list-style-type: none"> - Håndtering av tunge kantsteiner, rør og annet materiell kan føre til belastningsskader - Klemfare - 	<ul style="list-style-type: none"> - Benytte tilgjengelig/ mulig løfteutstyr for å flytte på tunge elementer for å unngå ergonomiske skader/ belastningsskader på kroppen. - Vurdere og bruke riktig arbeidsstilling - Kontrollsystemer som eliminerer fare for klemskader. - Kontroll av at alt løfteutstyr og operatør av dette har nødvendig sertifisering. - Rutiner for heising og mottak av tunge elementer - Lagre utstyr og elementer slik at ikke annet personell/ uvedkommende kan skade eller klemme seg ved kontakt. 	<p>Gjennomgås fortløpende og på vernerunde / BM</p> <p>Ansvar: Alle som jobber med tunge elementer</p>
12	Arbeid over hodet	<ul style="list-style-type: none"> - Ved arbeid i tak i tunnel kan verktøy og elementer falle ned 	<ul style="list-style-type: none"> - Sikre gjenstander ved montasje - Bruke plattformer til å legge verktøy og materiell som hindrer at dette faller ned - Unngå i størst mulig grad å jobbe i ulike høyder over hverandre – evt foreta SJA hvis absolutt nødvendig. Denne bør vise risikoreduserende tiltak for å unngå skade. - etablere kontrollsystemer som eliminerer fare for fallende gjenstander 	<p>Gjennomgås fortløpende og på vernerunde / BM</p> <p>Ansvar: Alle som utfører arbeid over hodet</p>
13	Støv og kjemikalier	<ul style="list-style-type: none"> - Fare for personskade ved innånding av steinfylt støv. - Fare for personskade ved utslipp til ytre miljø 	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere stoffkartotek med datablad, ivareta foreskrevne sikkerhetstiltak for kjemikalier. - Begrense støvutslipp og benytte maske/ beskyttelse ved skjæring/ oppvirvling av steinstøv - Planlagt løst ved at utførende har nødvendig utstyr til å takle uforutsette utslipp for kjemikalier på byggeplass 	<p>Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM</p> <p>Ansvar: Alle som forårsaker spredning</p>

Nr.	Farlig forhold	Beskrivelse av forholdet	Risikoreduserende tiltak	Dokumentasjon/ Ansvar
14	Grøfter og bygge groper Dype grøfter/ groper	<ul style="list-style-type: none"> - Utglidning / sammenrasing av grøft - løse masser på kant av grøfter som faller over personell - Fall- fare for at personell eller uvedkommende kan skade seg i grøfter / bygge groper 	<ul style="list-style-type: none"> - Grøfteplan skal lages for hvert strekk ihht forskrift. Her skal geoteknisk kompetent personell vurdere/ beregne behov for evt avstivingstiltak - Grøfteplan skal angi hvor lagring av masser skal skje mm. - Rensk av grøftekanter / topp av grøfter i fjell for å hindre løse masser i å rase ut. - Sikre og markere grøftekanter mot fall fra kant - Sikre områder for publikum. 	Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM Ansvar: Grunnentreprenør
15	Massetransport/ varetransport	<ul style="list-style-type: none"> - Masse som kan falle av lasten ved transport - Personell kan skades - Skade på publikum i områder utenfor anleggsområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Planlagt løst ved etablering av adskilte publikumsområder - skilting / avsperring og - trafikkavvikling iht. godkjent plan. - Rutiner for mengde last og hvordan lasten plasseres i forhold til beskaffenhet og i forhold til terrenget den skal fraktes gjennom 	Gjennomgås fortløpende og på vernerunde/ BM Ansvar: Alle som laster, levererer og lossar varer/ masse
16	Fyllingsarbeider med tippfront	<ul style="list-style-type: none"> - Utglidning / utforkjøring - Velt av lastebil eller maskiner 	<ul style="list-style-type: none"> - Markerte kjøretraseer - Etablere stopp-varslingsrutiner mot groper/kanter - Etablere stabil adkomst/ tipp-plass for biler og maskiner - SJA / og / eller geoteknisk vurdering for å hindre utglidning - Etablere rutiner for trafiksikkert arbeid og sikre/ inngjerde bygge området 	Gjennomgås fortløpende og kontinuerlig i gjennomføringsfasen og på vernerunder/ BM Ansvar: Grunnentreprenør
18	Lys til sjenanse	<ul style="list-style-type: none"> - Lyskastere fra byggeplasser til sjenanse for nærliggende beboere 	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere rutiner i forhold til når lys står på (tidlig morgen og sen kveld/natt). - Vurdere retning på lyskilde vs naboer 	Gjennomgås fortløpende og på vernerunde / BM Ansvar: Hovedbedrift/ hver enkelt entreprenør som setter opp lys

Nr.	Farlig forhold	Beskrivelse av forholdet	Risikoreduserende tiltak	Dokumentasjon/ Ansvar
19	Verktøy	<ul style="list-style-type: none"> - Bruk av elektrisk verktøy som, vinkelsliper, spikerpistol, sager, driller og lignende. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sikre området/ utstyret når utstyret ikke er i bruk. - Ikke bruke defekt utstyr eller utstyr som ikke er komplett/ sikret. - Benytte personlig verneutstyr. - Nødvendig opplæring i bruk 	<p>Vurderes og dokumenteres fortløpende. Ansvar: Alle som bruker slikt utstyr</p>
20	Samhandling	<ul style="list-style-type: none"> - Risiko for at faggrupper med lavrisikoarbeider er til fare for hverandres arbeider ved samtidige arbeider 	<ul style="list-style-type: none"> - Rutiner for samhandling på arbeidsplassen. Sørge for at spesifikke risikoforhold på tvers av faggrupper blir håndtert og vurdert og etablere sikkerhetstiltak/ kontrollrutiner som ivaretar alles sikkerhet. - Sørge for at det avsettes nok tid til alt arbeid slik at dette kan gjennomføres på en sikrest mulig måte. 	<p>Vurderes og dokumenteres fortløpende- Gjennomgås på Vernerunde/ BM</p> <p>Ansvar: Hovedbedrift/ Alle</p>

